

بررسی مقایسه ای وابستگی سیاسی، ابهام سیاسی و ارتباطات سیاسی هیات مدیره بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های ایرانی

قدرت الله برزگر^۱

زهرا شیرازی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۳/۰۳

چکیده

علی رغم خصوصی سازی گسترده در دهه های اخیر، دولت هنوز سهام بسیاری از شرکت ها را در اختیار دارند و یکی از مولفه های مهم اقتصاد کشور هستند. هدف تحقیق بررسی مقایسه ای وابستگی سیاسی، ابهام سیاسی و ارتباطات سیاسی هیات مدیره بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های ایرانی است. احتمال زیادی وجود دارد که دولت ها در فرآیند تصمیم گیری شرکت های دولتی دخالت کنند و از شرکت ها تقاضا کنند فعالیت هایی که از جنبه های سیاسی-اجتماعی مطلوب است را انجام دهند. نمونه تحقیق شامل ۱۰۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی سالهای ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۸ است. برای آزمون فرضیه های تحقیق از مدل رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج نشان داد که شرکت های دارای وابستگی سیاسی نسبت به شرکت های بدون وابستگی سیاسی چسبندگی هزینه نیروی کار بیشتری دارند. چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های دارای ارتباطات سیاسی نسبت به شرکت های بدون ارتباطات سیاسی تفاوت معناداری ندارد و همچنین در دوره ابهام سیاسی نشان می دهد که شرکت های دولتی در دوره های ابهام سیاسی فاقد چسبندگی هزینه نیروی کار بوده اند.

واژگان کلیدی

چسبندگی هزینه نیروی کار، وابستگی سیاسی (مالکیت دولت)، ابهام سیاسی (سال انتخابات)، ارتباطات سیاسی هیات مدیره

۱. استادیار گروه حسابداری دانشگاه مازندران، بابلسر، مازندران، ایران.

۲. کارشناس حسابداری دانشگاه مازندران، بابلسر، مازندران، ایران.

۱. مقدمه

آگاهی از چگونگی رفتار هزینه‌ها نسبت به تغییرات سطح فعالیت (یا سطح فروش) از اطلاعات مهم برای تصمیم‌گیری مدیران در خصوص برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی، قیمت‌گذاری محصولات، تعیین نقطه سر به سر و سایر موارد است. در مدل‌های سنتی رفتار هزینه در حسابداری مدیریت، فرض می‌شود که هزینه‌های متغیر نسبت به تغییرات حجم فعالیت به طور متناسب افزایش یا کاهش می‌یابد؛ اما نتایج پژوهش‌های برخی پژوهشگران مانند اندرسون و همکاران^۱ (۲۰۰۳) بیانگر آن است که میزان افزایش در هزینه‌ها، هنگام افزایش در سطح فعالیت، بیشتر از میزان کاهش در هزینه‌ها، هنگام کاهش در حجم فعالیت است. این افزایش یا کاهش نامتقارن در هزینه‌ها به عنوان چسبندگی هزینه شناخته می‌شود. رفتار فرصت طلبانه مدیران مهم‌ترین دلیل چسبندگی هزینه است (بنکر و همکاران^۲ ۲۰۱۱)؛ بنابراین می‌توان چنین استدلال نمود که ساختار مالکیت دولتی و سیاسی می‌تواند بر چسبندگی سطوح مختلف هزینه‌های شرکت از جمله چسبندگی هزینه‌ی نیروی کار تاثیر گذار باشد. با توجه به این موضوع که اقتصاد ایران در بخش دولتی نقش پررنگ تری نسبت به بخش خصوصی دارد، بررسی عوامل سیاسی واحدهای اقتصادی دارای اهمیت است.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

شناخت رفتار هزینه یکی از جنبه‌های بار مهم تجزیه و تحلیل سود برای مدیران است. مطالعه رفتار هزینه نه تنها برای محققان آکادمیک بلکه برای آن‌هایی که فعالیت حرفه‌ایشان مستقیماً با فعالیت‌های شرکت در ارتباط است دارای اهمیت است. چسبندگی هزینه‌ها زمانی اتفاق می‌افتد که افزایش هزینه‌های فروش و اداری به منزله‌ی بخش متغیر هزینه کل در زمان افزایش فروش شرکت پیش از کاهش آن در زمان کاهش فروش باشد. برخلاف مدل‌های سنی بهای تمام شده که فرض می‌کردند تغییر هزینه‌های متغیر به صورت خودکار در اثر تغییر فعالیت تولید و فروش است. نظریه چسبندگی هزینه‌ها به نقش محتاطانه مدیریت در فرایند تعدیل منابع در زمان کاهش حجم فروش تاکید دارد (بنکر و همکاران^۳ ۲۰۱۳). ساختار حاکمیتی شرکت نیز بر چسبندگی هزینه تأثیر می‌گذارد. این باعث می‌شود تا مدیران تصمیم‌گیری‌های خاصی را انجام دهند که بر رفتار هزینه تأثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، حاکمیت شرکتی بهتر با محدود کردن رفتار مدیریت امپراتوری مدیران، چسبندگی هزینه را کاهش می‌دهد (چن و همکاران، ۲۰۱۲). انواع مختلف مالکیت، انگیزه‌های مختلفی را برای صاحبان شرکت در فعالیت‌های کنترل‌کننده هزینه فراهم می‌کند (شلایفر^۴، ۱۹۹۸). دولت‌ها منافع اجتماعی-سیاسی دارند، از این رو احتمالاً اهداف اجتماعی گسترده‌تری را نسبت به بنگاه‌های خصوصی دنبال می‌کنند، مانند استخدام تعداد زیادی از مردم برای کاهش نرخ بیکاری که منجر به چسبندگی هزینه نیروی کار بیشتری نسبت به شرکت‌های خصوصی می‌شود (مگینسون^۵، ۲۰۰۵). همچنین وجود منافع سیاسی، سیاستمداران را ترغیب به مداخله در فعالیت شرکت‌های دولتی می‌کند که به عنوان مثال ممکن است منجر به انتقال ثروت به رأی‌دهندگان با

¹ Anderson et al

² Banker et al

³ Banker

⁴ Shleifer

⁵ Megginson

هزینه شرکت شود. سیاستمداران از طریق کنترل سیاسی خود بر شرکت‌های دولتی می‌توانند از این شرکت‌ها بخاطر جلب حمایت سیاسی، متحمل هزینه‌های اضافی نیروی کار (به عنوان مثال دستمزدهای اضافی، حفظ سطح اشتغال) شوند (شلیفر، ۱۹۹۸). از طرفی در صنایع استراتژیک مانند آب و برق و معدن به احتمال زیاد چسبندگی بیشتری در هزینه نیروی کار دارند، زیرا بنگاه‌های صنایع استراتژیک تمایل دارند بیشتر به کارکنان ماهر تکیه کنند که هزینه‌های تعدیل بیشتری را متحمل می‌شوند که در نهایت منجر به چسبندگی بیشتر هزینه‌ها می‌شود (چن^۶، ۲۰۱۳). با این حال، تأثیر صنایع استراتژیک بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت‌های دولتی بیشتر است زیرا صنایع استراتژیک، تحت نظارت بیشتر و مداخلات شدیدتر دولت قرار دارد. این فشار بیشتر سیاسی-اجتماعی احتمالاً باعث افزایش چسبندگی هزینه کار خواهد شد، زیرا مدیران شرکت‌های دولتی تمایلی به تنظیم هزینه‌های نیروی کار در هنگام کاهش فروش ندارند. سال‌های انتخابات بر رفتار دولتهای حاکم تأثیر می‌گذارد لذا شرکت‌ها تحت تأثیر سیاسی قرار می‌گیرند که می‌تواند عاملی برای بیشی گرفتن چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت‌های دولتی نسبت به شرکت‌های خصوصی شود (پرابوو و همکاران، ۲۰۱۷)؛ اما در ایران به دلیل آنکه انتخابات به تنهایی قادر نیست، تصمیمات عملیاتی مدیران را در مورد کاهش منابع در شرایط کاهش فروش تحت تأثیر قرار دهد، لذا در سال انتخابات نسبت به سایر سال‌ها، چسبندگی هزینه کمتر می‌باشد (ایزدپور و همکاران، ۱۳۹۷).

چانگ و همکاران^۷ (۲۰۱۹) در مقاله خود تحت عنوان رابطه سرمایه‌گذاران نهادی و چسبندگی هزینه به بررسی نقش نظارت سازمانی در پرداختن به مساله کاهش ارزش چسبندگی هزینه‌ها پرداختند که در بسیاری از شرکت‌ها به نمایش گذاشته شده‌است. با استفاده از شاخص‌های جایگزین برای نظارت سازمانی، متوجه شدند که سرمایه‌گذاران نهادی بلندمدت با کاهش چسبندگی هزینه‌ها در ارتباط هستند و این کاهش منجر به برتری بازار آتی و عملکرد حسابداری می‌شود.

کلین و همکاران^۸ (۲۰۱۸) تئوری چشمانداز را در ارتباط با چسبندگی هزینه‌ها به کار گرفتند. آن‌ها بر اساس هسته اصلی تئوری چشم‌انداز اینکه چگونه ترجیحات ریسک تصمیمگیران ممکن است بر چسبندگی هزینه اثرگذار باشد را آزمون کردند. آن‌ها بر اساس جنبه‌های رفتاری که ریشه در تئوری چشمانداز دارد، بیان کردند ترجیحات ریسک در دامنه‌های مختلف فعالیت (دامنه زیان یا سود) بر چسبندگی هزینه‌ها اثرگذار است.

مالول و همکاران^۹ (۲۰۱۸) تأثیر ارتباطات سیاسی بر عملکرد و ارزش شرکت‌های تونسی را بررسی کردند. بر اساس نتایج بدست آمده، ارتباطات سیاسی موجب بهبود عملکرد و ارزش شرکت می‌شود. درواقع سرمایه‌گذاران به دلیل کسب منافع بیشتر، به سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی با ارتباطات سیاسی بالا تمایل نشان می‌دهند.

⁶ chen

⁷ Chung et al

⁸ Klein et al

⁹ Maaloul, et al.

پرابوو و همکاران (۲۰۱۷)، در پژوهشی ارتباط بین مالکیت دولتی، عوامل سیاسی و اجتماعی بر چسبندگی هزینه نیروی کار را در ۲۲ کشور اروپایی از سال ۱۹۹۳ تا ۲۰۱۲ مورد آزمون قرار دادند؛ و نتایج حقیقاتشان حاکی از آن است که شرکت ها با ساختار مالکیت دولتی چسبندگی هزینه ی نیروی کار بیشتر را نسبت به شرکت های خصوصی نشان می دهند و همچنین تحت تأثیرات عوامل سیاسی و اجتماعی در شرکت هایی با ارتباطات سیاسی قوی و با روی کار آمدن دولت چپ گرا و در صنایع استراتژیک چسبندگی هزینه نیروی کار بیشتر خواهد شد. علاوه بر این نتایج نشان میدهد که در سال قبل از خصوصی سازی، به دلیل بهبود عملکرد، چسبندگی هزینه نیروی کار کاهش خواهد یافت.

لی و همکاران^{۱۰} (۲۰۱۶)، تأثیرات رقابت بازار محصول بر چسبندگی هزینه را بررسی نمودند. نتایج نشان می دهد، شرکت هایی که نیروهای نظارتی قوی ای دارند، در برابر رفتار مدیریت محدودیت ایجاد می کنند؛ و شرکت ملزم به حفظ منابع بی استفاده به طور موقت می شوند، زیرا به حتم، در صورت موقتی بودن کاهش فروش، هزینه های تعدیل بیشتر از تحمل هزینه های بی استفاده می شود. از این رو، این استدلال وجود دارد که نیروهای نظارتی قوی برای حداکثر سازی ارزش شرکت، سبب افزایش شدت چسبندگی هزینه می شوند، لذا رقابت بازار محصول تأثیر منفی و معناداری بر شدت چسبندگی هزینه دارد.

ایزدپور و همکاران (۱۳۹۷)، هدف این پژوهش بررسی تأثیر انتخابات بر چسبندگی هزینه است؛ و یافته های پژوهش حاکی از آن است که واکنش هزینه ها به افزایش فروش در سال های انتخابات کمتر از سال هایی است که انتخابات برگزار نشده بنابراین، نااطمینانی سیاسی نیز کمتر است. در نتیجه، سال های برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، رفتار هزینه ها چسبنده نیست، اما در سایر سال ها رفتار هزینه چسبنده است.

محمدی و زنجیردار (۱۳۹۷) در مقاله خود به بررسی رابطه انواع مالکان نهادی، محافظه کاری حسابداری و چسبندگی هزینه پرداختند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده های شرکت ها با استفاده از رگرسیون چند متغیره در سطح اطمینان ۹۰٪ نشان می دهد که رابطه معنادار و مثبت بین سرمایه گذاران نهادی و سرمایه گذاران نهادی منفعل و محافظه کاری وجود دارد همچنین سایر نتایج پژوهش نشان می دهد که چسبندگی هزینه تأثیر مثبت بر رابطه بین سرمایه گذاران نهادی و سرمایه گذاران نهادی منفعل و محافظه کاری وجود دارد.

ژولانژاد و همکاران (۱۳۹۶)، با بررسی تأثیر تغییرات فروش و انتظارات فروش بر چسبندگی هزینه در شرایط عدم اطمینان پی بردند؛ رشد فروش تاریخی بر چسبندگی هزینه ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر مثبت و معناداری دارد. ولی نوسان های فروش تاریخی بر چسبندگی هزینه ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس تأثیر معکوس و منفی و معناداری می گذارد؛ و با افزایش نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری، چسبندگی هزینه ها هم افزایش می یابد.

تاری وردی و همکاران (۱۳۹۶)، تأثیر استراتژی شرکت و توانایی مدیریت را بر عدم تقارن رفتار هزینه مورد بررسی قرار دادند و دریافتند رابطه منفی و معناداری بین شاخص رقابت و چسبندگی هزینه وجود دارد؛ اما بین استراتژی سرمایه

¹⁰ Li et al

گذاری شرکت و چسبندگی هزینه رابطه ی مثبت و معناداری برقرار است؛ و اینکه رابطه یمثبت و معنادار بین نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام و توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه را تایید نمودند. رضایی و همکاران (۱۳۹۶)، تأثیر رشد اقتصادی و تحریم اقتصادی را بر چسبندگی هزینه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مورد مطالعه قرار دادند؛ و نتایج تحقیقاتشان نشان داد که هزینه ها به صورت نامتقارن نسبت به تغییرات فروش یکسان، واکنش نشان می دهند؛ بنابراین چسبندگی هزینه ها در سطح هزینه های اداری و فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته و هزینه های عملیاتی وجود دارد؛ اما در دوران رکود اقتصادی، هزینه ها غیر چسبنده اند.

ایزدی نیا و هاشمی دهچی (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت ها و چسبندگی هزینه ها پرداختند، نتایج نشان می دهد رابطه مثبت و معناداری بین مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت ها و چسبندگی هزینه وجود دارد، به بیان دیگر مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت منجر به افزایش چسبندگی هزینه میشود.

۳. فرضیه های پژوهش

بر اساس بررسی های به عمل آمده در ادبیات پژوهش و پژوهش های داخلی و خارجی و نیز برای بررسی مقایسه ای وابستگی سیاسی، ابهام سیاسی و ارتباطات سیاسی هیات مدیره بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های ایرانی فرضیه های تحقیق به شرح ذیل می باشند:

فرضیه اول: چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با وابستگی سیاسی (مالکیت دولتی) بیشتر از سایر شرکت ها است.

فرضیه دوم: چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با ارتباطات سیاسی هیات مدیره بیشتر از سایر شرکت ها است. فرضیه سوم: تاثیر ابهام سیاسی (سال انتخابات) بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های دولتی بیشتر از شرکت های خصوصی است.

۴. مدل و روش اندازه گیری متغیرها

به منظور آزمون فرضیه های اول و دوم تحقیق، از تخمین مدل رگرسیونی زیر بهره گرفته شده است.

$$\begin{aligned} \Delta \ln \text{LaborCost}_{i,t} &= \beta_0 + \beta_1 \Delta \ln \text{Sales}_{i,t} + \beta_2 (\text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_3 (\text{SOE}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \\ &\times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_4 (\text{POLCON}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_5 (\text{STR}_{i,t} \\ &\times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_6 (\text{AsInt}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) \\ &+ \beta_7 (\text{SucDec}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_8 (\text{Growth}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \\ &\times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t} \end{aligned}$$

به منظور آزمون فرضیه سوم تحقیق، از تخمین مدل رگرسیونی زیر بهره گرفته شده است.

$$\begin{aligned} \Delta \ln \text{LaborCost}_{i,t} &= \beta_0 + \beta_1 \Delta \ln \text{Sales}_{i,t} + \beta_2 (\text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_3 (\text{POLUNC}_{i,t} \\ &\times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_4 (\text{SOE}_{i,t} \times \text{POLUNC}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) \\ &+ \beta_5 (\text{AsInt}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_6 (\text{SucDec}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \\ &\times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_7 (\text{Growth}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t} \end{aligned}$$

متغیرهای مستقل:

1	SOE (وابستگی سیاسی)	متغیر مجازی است که در آن از مالکیت دولتی به عنوان شاخصی برای وابستگی سیاسی استفاده می شود؛ و در صورتی که درصد مالکیت دولتی در سهام شرکتی بزرگتر و یا مساوی ۵ درصد باشد، برابر با ۱ و در غیر اینصورت ۰ است.
2	StratInd (صنایع استراتژیک)	متغیر مجازی مربوط به گروه های فعال در صنایع استراتژیک است که با تأکید بر معیارهایی نظیر ساختار سرمایه و ارزش افزوده ی نقدی از سایر صنایع تفکیک می شود. بر این مبنا شرکت هایی که در گروه های صنعت فلزات اساسی، پتروشیمی، مواد و محصولات دارویی، سیمان، کاشی و سرامیک، فرآورده های نفتی و خودرو فعال اند، به عنوان صنایع استراتژیک طبقه بندی شده و برابر ۱ می شوند؛ و اگر در گروه های صنعت: استخراج معادن، محصولات غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر، ساخت قطعات، سایر محصولات فلزی، لاستیک و پلاستیک، ماشین آلات و تجهیزات، ماشین آلات و دستگاه های برقی، سایر محصولات شیمیایی، سایر محصولات کانی غیر فلزی و باقی صنایع، فعال باشند به عنوان صنایع غیر استراتژیک طبقه بندی شده و ۰ در نظر گرفته می شوند.
3	PolUnc (ابهام سیاسی)	متغیر مجازی است که در آن از سال انتخابات به عنوان شاخص ابهام سیاسی استفاده می شود؛ و اگر سال مورد نظر سال انتخابات باشد برابر ۱ و در غیر این صورت ۰ است.
4	PolCon (ارتباطات سیاسی)	متغیر مجازی است که اگر شرکت مورد نظر دارای ارتباط سیاسی باشد و یا به عبارتی حداقل یکی از اعضای هیات مدیره شرکت جز نماینده مجلس شورای اسلامی، اعضای کابینه ی دولت، مجلس خبرگان و سران قوه قضاییه و تشخیص مصلحت نظام باشند، برابر ۱ و در غیر این صورت ۰ است.
5	PrePriv1 (سال قبل از خصوصی سازی)	متغیر مجازی است که برای سال قبل از خصوصی سازی برابر با ۱ و در غیر این صورت ۰ است.

متغیر وابسته:

1	Labor the cost stickiness (چسبندگی هزینه نیروی کار)	برای محاسبه ی تغییرات هزینه دستمزد و نیروی کار به میزان فروش از لگاریتم هزینه دستمزد و نیروی کار استفاده شده است.
---	---	---

متغیر های کنترلی:

1	Dec (کاهش فروش جاری)	متغیر مجازی است که اگر فروش در سال جاری کاهش یابد، برابر با ۱ در غیر این صورت ۰ است.
2	SunDec (کاهش فروش متوالی)	متغیر مجازی است که هرگاه فروش دو دوره به طور متوالی از دوره ی قبلش کمتر باشد، برابر با ۱ و در غیر این صورت ۰ است.
3	AsInt (شدت دارایی)	متغیر نشان دهنده ی شدت دارایی است که از تقسیم مجموع دارایی ها به فروش خالص به دست می آید.
4	Growth (رشد تولید ناخالص داخلی)	متغیر مجازی است که از تولید ناخالص داخلی بدست می آید؛ و شرایط اقتصادی کلان را در کشور نشان می دهد.
5	PrivYear (سال خصوصی سازی)	متغیر مجازی است که در سالی که دولت، سهام یک شرکت دولتی را فروخته باشد، برابر با ۱ و در غیر این صورت ۰ است.
6	PostPrev (سال بعد از خصوصی سازی)	متغیر مجازی است که برای سال بعد از خصوصی سازی، برابر با ۱ و در غیر این صورت برابر ۰ است.

۵. مانایی متغیرهای تحقیق

به منظور بررسی مانایی متغیرهای تحقیق از آزمون لوین لین و چو استفاده شده است. این آزمون فرضیه وجود ریشه واحد در مقادیر سری را مورد آزمون قرار می دهد. در صورتی که فرضیه صفر آزمون مبنی بر وجود ریشه واحد در مقادیر سری رد گردد می توان پذیرفت که سری های مورد مطالعه، مانا هستند و در غیر این صورت باید از روش هایی چون تفاضل گیری، رگرسیون بر روی زمان و یا تبدیلات باکس و کاکس استفاده نمود. قابل ذکر است که این آزمون برای متغیرهایی که دارای ماهیت سری زمانی بوده اند انجام شده است. نتایج این آزمون در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول ۱: نتایج آزمون مانایی متغیرهای تحقیق

متغیر	آماره LLC	سطح معناداری
لگاریتم هزینه کارکنان	-4.20120	0.0000
لگاریتم فروش	-21.3270	0.0000
نسبت دارایی به فروش	-8.98124	0.0000
رشد شرکت	-34.6374	0.0000
رشد فروش منفی متوالی	-1.98145	0.0238
رشد فروش منفی	-17.6381	0.0000

همانطور که جدول (۱) نشان می دهد، سطوح معناداری تمامی آزمون های مذکور از خطای نوع اول ۰/۰۵ کوچکتر هستند و در نتیجه فرضیه صفر آماری آزمون مبنی بر وجود ریشه واحد رد شده و می توان پذیرفت که سری های مورد مطالعه در این سطح خطا مانا هستند و بنابراین، رفتار مقادیر متغیرها، در طول زمان دستخوش تغییرات رونددار نخواهد شد.

۶. نتایج آزمون تشخیص مدل

پیش از برازش مدل رگرسیونی به منظور تعیین تابلویی و یا تلفیقی بودن مدل، از آزمون چاو یا F مقید استفاده می شود. فرضیه صفر آماری در آزمون چاو مبنی بر مناسب بودن مدل تلفیقی و فرضیه مقابل آن مبنی بر مناسب بودن مدل پانل است. همچنین آزمون هاسمن فرض ثابت یا تصادفی بودن اثرات مقطعی در مدل را مورد آزمون قرار می دهد. در صورتی که مدل داده های تابلویی مناسب باشد، انجام این آزمون ضرورت می یابد. نتایج حاصل از این آزمون ها در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول ۲: نتایج آزمون های تشخیصی چاو

مدل	مقدار آماره	درجه آزادی	سطح معناداری
مدل آزمون فرضیات اول و دوم	0.559826	(99,1392)	0.9998
مدل آزمون فرضیه سوم	0.559278	(99,1389)	0.9998

با توجه به سطح معناداری آزمون چاو در جهت تعیین معناداری اثرات مقطعی در مدل های تحقیق مشاهده می شود که سطح معناداری این آزمون برای هر ۲ مدل بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده ($p\text{-value} = ۰/۹۹۹۹$ و $p = ۰/۹۹۹۹$) و نشان از عدم معناداری اثرات مقطعی در این مدل ها دارد. از این رو هر ۲ مدل تحقیق به روش داده های تلفیقی برازش داده شده اند.

۷. نتایج آزمون فرضیه های اول، دوم

به منظور آزمون فرضیه های اول و دوم تحقیق، از تخمین مدل رگرسیونی زیر بهره گرفته شده است.

$$\begin{aligned} \Delta \ln \text{LaborCost}_{i,t} = & \beta_0 + \beta_1 \Delta \ln \text{Sales}_{i,t} + \beta_2 (\text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_3 (\text{SOE}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \\ & \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_4 (\text{POLCON}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_5 (\text{STR}_{i,t} \\ & \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_6 (\text{AsInt}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) \\ & + \beta_7 (\text{SucDec}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \beta_8 (\text{Growth}_{i,t} \times \text{Dec}_{i,t} \\ & \times \Delta \ln \text{Sales}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t} \end{aligned}$$

جدول (۳) جزئیات نتایج برازش مدل را نشان می دهد.

جدول ۳: نتایج برآورد مدل فرضیه اول تا سوم

متغیر توضیحی	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری	VIF
D(LNSALE)	0.282082	0.007019	40.18842	0.0000	1.166237
DEC*D(LNSALE)	0.199527	0.037169	-5.368110	0.0000	4.203249
SOE*DEC*D(LNSALE)	0.087250	0.049926	-1.747606	0.0807	5.158309
POLCON*DEC*D(LNSALE)	0.041442	0.047646	0.869773	0.3846	3.065052
STR*DEC*D(LNSALE)	0.200111	0.042434	4.715780	0.0000	3.152656
ASINT*DEC*D(LNSALE)	-3.82E-06	1.34E-05	-0.285774	0.7751	1.829449
SUCDEC*DEC*D(LNSALE)	0.263147	0.061929	-4.249163	0.0000	1.235019
GROWTH*DEC*D(LNSALE)	0.005879	0.007433	0.790990	0.4291	1.251528
C	0.015550	0.006715	-2.315621	0.0207	-
مشخصات مدل رگرسیونی					
ضریب تعیین تعدیل شده	0.518038	آماره تحلیل واریانس	215.7021		
آماره دوربین واتسون	2.120302	معناداری مدل	0.000000		

۷-۱. نیکویی برازش مدل:

با توجه به سطح معناداری آزمون تحلیل واریانس مدل که کوچکتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده، معناداری کلی مدل مورد تایید است و می توان ادعا نمود که مجموعه متغیرهای توضیحی مدل به طور معناداری قابلیت تبیین و کنترل

تغییرات متغیر وابسته را دارند. ضریب تعیین تعدیل شده مدل گویای آن است که ۵۱/۸۰ درصد از تغییرات موجود در هزینه کارکنان شرکت ها توسط متغیرهای وارد شده در مدل تبیین می گردد. به منظور بررسی تصریح الگوی رگرسیونی از آماره دوربین و اتسون استفاده شد. آماره این آزمون که در بازه مقادیر تجربی ۱/۵ تا ۲/۵ بدست آمده (۲/۱۲۰ = Durbin Watson)، نشان از تصریح مناسب الگوی رگرسیونی دارد. همچنین مقادیر شاخص VIF که در جهت سنجش عدم همخطی میان متغیرهای مستقل تحقیق محاسبه می شود، کوچکتر از مقدار بحرانی ۱۰ بدست آمده اند که نشان از عدم وجود همخطی شدید میان متغیرهای مستقل تحقیق دارد و از این رو می توان پذیرفت که دقت ضرایب تاثیر متغیرهای مستقل در مدل تحقیق، تحت تاثیر روابط درونی متغیرهای مستقل قرار نگرفته است.

۲-۲. نتایج آزمون فرضیه اول:

به منظور آزمون فرضیه اول تحقیق در راستای مقایسه چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با وابستگی سیاسی (مالکیت دولتی) و سایر شرکت ها، ضرایب $\beta_2 + \beta_3$ و β_2 در مدل رگرسیونی با یکدیگر مورد مقایسه قرار گرفتند. برآورد ضریب $\beta_2 + \beta_4$ در مدل نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه در شرکت های با وابستگی سیاسی (مالکیت دولتی) است، در حالی که برآورد ضریب β_2 نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه کارکنان در شرکت های غیر دولتی است. از آنجا که سطح معناداری اثر متقابل مالکیت دولتی، کاهش فروش و مقدار فروش در مدل تحقیق ($SOE_{i,t} \times Dec_{i,t} \times \Delta \ln Sales_{i,t}$) بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده ($p\text{-value} = ۰/۰۸۰۷$) می توان نتیجه گرفت که مالکیت دولتی یا غیر دولتی شرکت ها تاثیر معناداری بر روی چسبندگی هزینه کارکنان نداشته است؛ بنابراین میزان چسبندگی هزینه کارکنان در شرکت های با وابستگی سیاسی (شرکت های دولتی) و شرکت های غیر دولتی یکسان و به اندازه β_2 (۰/۱۹۹۵۲۷-) بوده است. برآورد میزان چسبندگی هزینه کارکنان در مدل نیز نشان از مثبت بودن اثر β_1 در مدل و منفی بودن اثر β_2 دارد. به بیان دیگر، چسبندگی هزینه کارکنان در مجموعه شرکت های مورد مطالعه وجود داشته است؛ اما میزان چسبندگی هزینه کارکنان در بین شرکت های دولتی و غیر دولتی یکسان بوده و از این رو فرضیه اول تحقیق مورد تایید قرار نگرفته است.

۲-۳. نتایج آزمون فرضیه دوم:

به منظور آزمون فرضیه دوم تحقیق در راستای مقایسه چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با ارتباطات سیاسی هیئت مدیره و سایر شرکت ها، ضرایب $\beta_2 + \beta_4$ و β_2 در مدل رگرسیونی با یکدیگر مورد مقایسه قرار گرفتند. برآورد ضریب $\beta_2 + \beta_4$ در مدل نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه در شرکت های با ارتباطات سیاسی در هیئت مدیره است، در حالی که برآورد ضریب β_2 نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه کارکنان در شرکت های فاقد ارتباطات سیاسی هیئت مدیره است. از آنجا که سطح معناداری اثر متقابل ارتباطات سیاسی، کاهش فروش و مقدار فروش در مدل تحقیق ($POLCON_{i,t} \times Dec_{i,t} \times \Delta \ln Sales_{i,t}$) بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده ($p\text{-value} = ۰/۳۸۴۶$) می توان نتیجه گرفت که ارتباطات سیاسی هیئت مدیره شرکت ها تاثیر معناداری بر روی چسبندگی هزینه کارکنان نداشته است؛ بنابراین میزان چسبندگی هزینه کارکنان در شرکت های با ارتباطات سیاسی و شرکت های فاقد ارتباطات سیاسی یکسان و به اندازه β_2 (۰/۱۹۹۵۲۷-) بوده است. از این رو فرضیه دوم تحقیق مورد تایید قرار نگرفته است.

➤ ۷-۴. آزمون‌های مفروضات اولیه مدل:

به منظور تعیین تناسب برازش مدل و برقراری مفروضات اولیه رگرسیونی، آزمون‌های مفروضات اولیه مدل انجام شده‌اند. جدول (۴) جزئیات نتایج این آزمون را نشان می‌دهد.

جدول ۴: نتایج آزمون مفروضات اولیه مدل فرضیه اول و دوم

سطح معناداری	آماره آزمون	آزمون
0.1191	1.602849	بروش پاگان گادفری
0.0863	5.572805	بروش گادفری (LM)
0.1029	4.132650	جارتک-برا

آزمون بروش پاگان گادفری به منظور تایید همسانی واریانس اجزای خطای مدل انجام شده است. سطح معناداری این آزمون بزرگتر از ۰/۰۵ ($p\text{-value} = ۰/۱۱۹۱$) بدست آمده که موید همسانی واریانس اجزای خطای مدل است. به منظور آزمون استقلال پسماندهای مدل از آزمون بروش گادفری استفاده شد. سطح معناداری این آزمون ($p\text{-value} = ۰/۰۸۶۳$) نیز بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده که نشان از تایید فرض صفر آماری در این مدل، مبنی بر استقلال جملات خطای مدل دارد. نتایج آزمون جارتک-برا در جهت تایید نرمال بودن توزیع تجربی اجزای خطا نیز با سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ ($p\text{-value} = ۰/۱۰۲۹$) نشان از نرمال بودن اجزای خطای مدل داشته است. از این رو می‌توان پذیرفت که مفروضات اولیه رگرسیون برقرار بوده و نتایج مدل در تعیین اثرات قابل استناد است.

۸. نتایج آزمون فرضیه سوم

به منظور آزمون فرضیه سوم تحقیق، از تخمین مدل رگرسیونی زیر بهره گرفته شده است.

$$\begin{aligned} \Delta \ln \text{LaborCost}_{I,t} &= \beta_0 + \beta_1 \Delta \ln \text{Sales}_{I,t} + \beta_2 (\text{Dec}_{I,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) + \beta_3 (\text{POLUNC}_{I,t} \\ &\times \text{Dec}_{I,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) + \beta_4 (\text{SOE}_{I,t} \times \text{POLUNC}_{I,t} \times \text{Dec}_{I,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) \\ &+ \beta_5 (\text{AsInt}_{I,t} \times \text{Dec}_{I,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) + \beta_6 (\text{SucDec}_{I,t} \times \text{Dec}_{I,t} \\ &\times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) + \beta_7 (\text{Growth}_{I,t} \times \text{Dec}_{I,t} \times \Delta \ln \text{Sales}_{I,t}) + \varepsilon_{I,t} \end{aligned}$$

جدول (۵) جزئیات نتایج برازش مدل را نشان می‌دهد.

جدول ۵: نتایج برآورد مدل فرضیه سوم

متغیر توضیحی	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری	VIF
D(LNSALE)	0.282182	0.007025	40.16767	0.0000	1.166089
DEC*D(LNSALE)	0.304992	0.052011	5.864008	0.0000	6.217843
POLUNC*DEC*D(LNSALE)	0.206481	0.061108	3.378975	0.0007	7.981819
SOE*POLUNC*DEC*D(LNSALE)	0.022140	0.043163	0.512926	0.6081	3.336003
ASINT*DEC*D(LNSALE)	-4.00E-05	1.15E-05	3.459915	0.0006	1.363629
SUCDEC*DEC*D(LNSALE)	0.203985	0.061568	3.313164	0.0009	1.218897
GROWTH*DEC*D(LNSALE)	0.011336	0.007610	1.489568	0.1365	1.310371
C	0.014193	0.006723	2.111180	0.0349	-
مشخصات مدل رگرسیونی					
ضریب تعیین تعدیل شده	0.517913	آماره تحلیل واریانس	245.6370		
آماره دوربین واتسون	2.113586	معناداری مدل	0.000000		

۸-۱. نیکویی برازش مدل:

با توجه به سطح معناداری آزمون تحلیل واریانس مدل که کوچکتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده، معناداری کلی مدل مورد تایید است و می توان ادعا نمود که مجموعه متغیرهای توضیحی مدل به طور معناداری قابلیت تبیین و کنترل تغییرات متغیر وابسته را دارند. ضریب تعیین تعدیل شده مدل گویای آن است که ۵۱/۷۹ درصد از تغییرات موجود در هزینه کارکنان شرکت ها توسط متغیرهای وارد شده در مدل تبیین می گردد. به منظور بررسی تصریح الگوی رگرسیونی از آماره دوربین واتسون استفاده شد. آماره این آزمون که در بازه مقادیر تجربی ۱/۵ تا ۲/۵ بدست آمده (۲/۱۱۳) = Durbin Watson)، نشان از تصریح مناسب الگوی رگرسیونی دارد. همچنین مقادیر شاخص VIF که در جهت سنجش عدم همخطی میان متغیرهای مستقل تحقیق محاسبه می شود، کوچکتر از مقدار بحرانی ۱۰ بدست آمده اند که نشان از عدم وجود همخطی شدید میان متغیرهای مستقل تحقیق دارد و از این رو می توان پذیرفت که دقت ضرایب تاثیر متغیرهای مستقل در مدل تحقیق، تحت تاثیر روابط درونی متغیرهای مستقل قرار نگرفته است.

۸-۲. نتایج آزمون فرضیه سوم:

به منظور آزمون فرضیه چهارم تحقیق در راستای سنجش تاثیر ابهام سیاسی (سال انتخابات) بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های دولتی و شرکت های خصوصی، ضرایب $\beta_2 + \beta_3 + \beta_4$ در مدل رگرسیونی با یکدیگر مورد مقایسه قرار گرفتند. ضریب $\beta_2 + \beta_3$ در مدل نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه در شرکت های خصوصی و در دوره ابهام سیاسی است، در حالی که برآورد ضریب $\beta_2 + \beta_3 + \beta_4$ نشان دهنده میزان چسبندگی هزینه کارکنان در دوره ابهام سیاسی و در شرکت های دولتی است. سطح معناداری اثر متقابل ابهام سیاسی، کاهش فروش و مقدار فروش در مدل تحقیق ($POLUNC_{I,t} \times Dec_{I,t} \times \Delta \ln Sales_{I,t}$) کوچکتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده ($p\text{-value} = ۰/۰۰۰۷$) و می توان نتیجه گرفت که ابهام سیاسی در شرکت های خصوصی تاثیر معناداری بر روی چسبندگی هزینه کارکنان داشته است. از طرفی، سطح معناداری اثر متقابل ابهام سیاسی، مالکیت دولتی، کاهش فروش و مقدار فروش در مدل تحقیق ($SOE_{I,t} \times POLUNC_{I,t} \times Dec_{I,t} \times \Delta \ln Sales_{I,t}$) بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده ($p\text{-value} = ۰/۶۰۸۱$) و نشان می دهد که چسبندگی هزینه در دوره های ابهام سیاسی و در شرکت های دولتی وجود نداشته است؛ بنابراین مقایسه میزان چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های خصوصی ($-۰/۰۹۸۵۱۱$) وجود نداشته است؛ بنابراین مقایسه میزان چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های دولتی ($-۰/۳۰۴۹۹۲ + ۰/۲۰۶۴۸۱$) و دولتی (از نظر آماری برابر با صفر) در دوره ابهام سیاسی نشان می دهد که شرکت های دولتی در دوره های ابهام سیاسی فاقد چسبندگی هزینه نیروی کار بوده اند و از این رو فرضیه چهارم تحقیق نیز مورد تایید قرار نگرفته است.

۸-۳. آزمون های مفروضات اولیه مدل:

به منظور تعیین تناسب برازش مدل و برقراری مفروضات اولیه رگرسیونی، آزمون های مفروضات اولیه مدل انجام شده اند. جدول (۶) جزئیات نتایج این آزمون را نشان می دهد.

جدول ۶: نتایج آزمون مفروضات اولیه مدل فرضیه سوم

سطح معناداری	آماره آزمون	آزمون
0.0991	1.724487	بروش پاکان گادفری
0.1039	1.661858	بروش گادفری (LM)
0.1130	4.106113	جارک-برا

آزمون بروش پاکان گادفری به منظور تایید همسانی واریانس اجزای خطای مدل انجام شده است. سطح معناداری این آزمون بزرگتر از ۰/۰۵ ($p\text{-value} = ۰/۰۹۹۱$) بدست آمده که موید همسانی واریانس اجزای خطای مدل است. به منظور آزمون استقلال پسماندهای مدل از آزمون بروش گادفری استفاده شد. سطح معناداری این آزمون ($p = ۰/۱۰۳۹$) نیز بزرگتر از خطای ۰/۰۵ بدست آمده که نشان از تایید فرض صفر آماری در این مدل، مبنی بر استقلال جملات خطای مدل دارد. نتایج آزمون جارک-برا در جهت تایید نرمال بودن توزیع تجربی اجزای خطا نیز با سطح معناداری بزرگتر از ۰/۰۵ ($p\text{-value} = ۰/۱۱۳۰$) نشان از نرمال بودن اجزای خطای مدل داشته است. از این رو می توان پذیرفت که مفروضات اولیه رگرسیون برقرار بوده و نتایج مدل در تعیین اثرات قابل استناد است.

۹. تفسیر نتایج

فرضیه اول: چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با وابستگی سیاسی (مالکیت دولتی) بیشتر از سایر شرکت ها است.

نتایج بیانگر تایید فرضیه اول تحقیق است. این نتیجه را میتوان به شرح زیر تفسیر کرد.

همانطور که قبلاً بیان شد، مالکیت دولتی به عنوان شاخصی برای وابستگی سیاسی، نوع جالبی از تعدد سهامداران در عین تمرکز مالکیت است؛ که این سهامداران به دلیل سهم اندک و نداشتن منفعت در جریان های نقدی شرکت به طور مستقیم هیچ انگیزه‌ی شخصی‌ای برای نظارت بر مدیران نخواهند داشت که به نوعی این عامل منجر به افزایش ریسک شرکت‌های دولتی خواهد شد. همچنین مدیران شرکت های دولتی دارای افق تصمیم‌گیری کوتاه مدت هستند، لذا تلاش می نمایند تا به هر طریق ممکن عملکرد دوره‌ی جاری و در نتیجه پاداش خود را افزایش دهند. از سویی دیگر دخالت دولت نیز معمولاً منجر به عدم کارایی در شرکت‌هایی با ساختار مالکیت دولتی خواهد شد (دریائی و همکاران، ۱۳۹۷) و به عنوان یک سهامدار اندازه‌گیری عملکرد را در شرکت مشکل می‌نماید؛ اما اندازه‌گیری عملکرد در شرکت های خصوصی که به دنبال تحقق اهداف چند گانه دولت نمی باشند، بسیار ساده تر است. لذا شرکت های دولتی نسبت به شرکت های خصوصی چسبندگی هزینه نیروی کار بیشتری را تحت تاثیر متغیر های سیاسی و اجتماعی نمایش می‌دهند. (پرابوو و همکاران، ۲۰۱۷).

تفسیر نتایج فرضیه دوم

فرضیه دوم: چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های با ارتباطات سیاسی هیات مدیره بیشتر از سایر شرکت ها است.

نتایج بیانگر عدم تایید فرضیه دوم تحقیق است که تفسیر آن به شرح زیر است:

ارتباطات سیاسی و یا به عبارتی نفوذ و حمایت های سیاسی دولت هم می‌تواند برای شرکت ها ارزش آفرین باشد و هم می‌تواند منجر به ناکارایی عملکرد در شرکت ها گردد. به عنوان مثال: برای شرکت‌های دارای ارتباطات سیاسی، مالیات کمتری وضع می‌گردد، وام‌های بانکی با سهولت بیشتری فراهم می‌شود و دولت در عرضه‌ی اولیه سهام به آن‌ها کمک خواهد نمود و از طرفی پیرو این ارتباطات ممکن است اهرم مالی بالا، سودآوری و تقسیم سود کمتر، هزینه‌ی سرمایه بالاتر، بهره برداری فرصت طلبانه از حقوق سایر سهامداران را شاهد باشیم. نتایج تحقیق در ایران بیانگر این است که ارتباطات سیاسی منجر به افزایش چسبندگی هزینه‌ی نیروی کار نمیشود (پرابوو و همکاران، ۲۰۱۷). شاید دلیل این نتایج حمایت مالی دولتی و ریسک‌پذیری بیشتر مدیران است که باعث میشود مدیران هزینه‌ها را متناسب با کاهش فروش تعدیل کنند.

تفسیر نتایج فرضیه سوم:

تاثیر ابهام سیاسی (سال انتخابات) بر چسبندگی هزینه نیروی کار در شرکت های دولتی بیشتر از شرکت های خصوصی است.

بر اساس نتایج تحقیق، فرضیه چهارم تحقیق تایید شده است که تفسیر نتایج به شرح زیر است:

معمولاً در سال‌های انتخابات شرکتها با دو نوع ابهام با اهمیت در رابطه با اینکه، دولت چه سیاست‌هایی را در پیش می‌گیرد و چه آثاری به دنبال دارد، روبه‌رو خواهند شد و بر اساس این ذهنیت شرکت‌ها تا روشن شدن ابهامات سیاسی از ایجاد تغییر در منابع خودداری می‌کنند (لی و همکاران، ۲۰۱۶) و این ابهام در شرکت‌های دولتی به دلیل اثرپذیری مستقیم از نتایج انتخابات بیشتر از شرکت‌های خصوصی است.

۱۰. پیشنهادات برای پژوهش‌ها آتی

۱. انجام پژوهش حاضر در بانکها و شرکت‌های هلدینگ و بیمه
۲. انجام پژوهش حاضر به تفکیک صنایع مختلف
۳. انجام پژوهش حاضر در دوره‌های رکود و رونق به منظور بررسی وابستگی شرکت‌ها در دوره‌های زمانی حساس مثل رونق و رکود
۴. بررسی اثر جداگانه نهادهای دولتی، شبه دولتی و غیردولتی بر چسبندگی هزینه
۵. بررسی تاثیر عوامل سیاسی، اجتماعی بر چسبندگی هزینه حسابرسی
۶. بررسی تاثیر عوامل سیاسی، اجتماعی بر تغییر هزینه نیروی کار در چرخه عمر شرکت

منابع

۱. افشار زیدآبادی، فاطمه؛ حسین خانی، معصومه؛ پژمان پور، نوشین؛ قاضی زاده احسانی، حمیده (۱۳۹۴). "بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر ارتباط بیش اعتمادی مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها". ماهنامه پژوهش‌های مدیریت و حسابداری: شماره ۲۱.
۲. آموزش، نصراله و معین فر، زهرا و موسوی، زهرا، (۱۳۹۴). مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتی چیست؟ شرکت علمی پژوهشی و مشاوره‌ای آینده ساز، استان مازندران، ساری.
۳. ایزدپور، مصطفی و همکاران (۱۳۹۷)، تحلیل چگونگی تأثیر گذاری نااطمینانی بر چسبندگی هزینه در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه اقتصادی و مالی، سال ۱۲، شماره ۴۳، صص ۴۹ - ۷۳
۴. ایزدی نیا، ناصر و هاشمی دهچی، مجید (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتها و چسبندگی هزینه‌ها، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال ۱۰، شماره ۳۲.
۵. بادآور نهندي، یونس؛ برادران حسن‌زاده، رسول؛ محمودزاده باغبانی، سعید. (۱۳۹۱). تأثیر نظام راهبری شرکت بر میزان محافظه‌کاری در گزارشگری مالی، پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۴، شماره ۴، صص ۱۲۲ - ۱۰۳.
۶. بنی مهد، بهمن و عربی، مهدی و حسن پور شیوا، (۱۳۹۵). پژوهش‌های تجربی و روش‌شناسی در حسابداری، انتشارات ترمه، چاپ پنجم.
۷. بنی مهد، بهمن و عربی، مهدی و حسن پور شیوا، (۱۳۹۷). پژوهش‌های تجربی و روش‌شناسی در حسابداری، انتشارات ترمه، چاپ پنجم.

۸. بولو، قاسم؛ معرز، الهه؛ خان حسینی، داود و نیکونستی، محمد. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین دیدگاه مدیران و چسبندگی هزینه ها در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه علمی پژوهشی برنامه ریزی و بودجه، ۱۷(۳)، ۷۹-۹۵.
۹. حجازی، رضوان و حق بین زینب (۱۳۸۷). ناهنجاری های اولین عرضه عمومی سهام در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه بورس اوراق بهادار، سال اول، شماره ۳، صص ۱۶۶-۱۳۵.
۱۰. حساس یگانه، یحیی و برزگر، قدرت اله. (۱۳۹۳)، مبانی نظری مسئولیت اجتماعی شرکتها و پارادایم تحقیقاتی آن در حرفه حسابداری، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال هفتم، شماره ۲۲، صص ۱۰۹-۱۳۳.
۱۱. حیدری، مهدی و دانا، سوران (۱۳۹۶)، بررسی مقایسه ای تأثیر ساختار مالکیت بر چسبندگی هزینه ها با در نظر گرفتن متغیر میانجی افشای سرمایه فکری در شرکت های مشمول و غیرمشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه ارومیه.
۱۲. حیدری، مهدی؛ حمزه، دیدار؛ قادری، بهمن؛ خالق پرست اطهری، شبنم. (۱۳۹۴). بررسی رفتار نامتقارن هزینهها از دیدگاه نظریه نمایندگی: رویکرد الگوسازی معادلات ساختاری، مجله دانش حسابداری مالی، دوره ۲، شماره ۳، صص ۱۴۴-۱۲۳.
۱۳. دریائی، عباسعلی و شهربانی، فاطمه (۱۳۹۷)، نقش تعدیل گر مالکیت دولتی بر رابطه بین مدیریت سود واقعی و عملکرد آتی شرکت، پژوهش های کاربردی در گزارشگری مالی، سال هفتم، شماره ۱۲، صص ۱۱۱-۱۴۲.
۱۴. رضازاده، جواد، (۱۳۸۵). حسابرسی، جلد اول، (تهران)، انتشارات ترمه.
۱۵. رضایی، فرزین، افروزی، لیلا. (۱۳۹۴). رابطه هزینه بدهی با حاکمیت شرکتی در شرکت های دارای ارتباطات سیاسی. پژوهش حسابداری، دوره ۵، شماره ۱، صص ۱۱۲-۸۵.
۱۶. رضایی، فرزین و ویسی حصار، ثریا. (۱۳۹۳). اثر روابط سیاسی با دولت بر رابطه بین تمرکز مالکیت با کیفیت گزارشگری مالی و هزینه سهام عادی، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۱، ش ۴، صص. ۴۴۹-۴۷۰.
۱۷. رضایی، مهدی، پارسا، حجت و مهربانیان، سیما (۱۳۹۶)، تاثیر رشد اقتصادی و تحریم های اقتصادی بر چسبندگی هزینه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۴، شماره ۴، صص ۵۵۱-۵۷۲.
۱۸. زنجیردار، مجید، غفاری آشتیانی، پیمان و مداحی، زهرا (۱۳۹۳)، بررسی و تحلیل عوامل موثر بر رفتار بر رفتار چسبندگی هزینه، سال هفتم، شماره ۲۰، فصلنامه علمی و پژوهشی حسابداری مدیریت.
۱۹. سجادی، س.، سیدحسین، فرازمند، علی صوفی، هاشم. (۱۳۸۸). بررسی رابطه ی متغیرهای کلان اقتصادی و شاخص بازده نقدی سهام در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهشنامه اقتصاد کلان. 10(39), 123-150.
۲۰. علوی، پرویز. (۱۳۸۶). "ارتباطات سیاسی"، انتشارات علم نوین، چاپ دوم، تهران.
۲۱. گجراتی دامودار، ترجمه دکتر حمید ابریشمی، (۱۳۸۶). مبانی اقتصاد سنجی، جلد اول، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ ۶.

۲۲. گجراتی دامودار، ترجمه دکتر حمید ابریشمی، (۱۳۹۱). ۷ مبانی اقتصاد سنجی، جلد اول، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ ۱۲.

۲۳. محمدی، محمد و زنجیردار مجید (۱۳۹۷). رابطه انواع مالکان نهادی، محافظه‌کاری حسابداری و چسبندگی هزینه، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، زمستان ۱۳۹۷، شماره ۲۸.

۲۴. محمودآبادی، حمید و ایمان روی، زهرا (۱۳۹۵)، بررسی تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکتها و عملکرد مالی بر چسبندگی هزینه در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی زند.

۲۵. محمودآبادی، حمید؛ نجفی، زهرا. (۱۳۹۲). نقش شفافیت اطلاعات در تبیین رابطه بین حمایت سیاسی دولت و عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال ششم، شماره ۱۸، صص ۵۷-۷۱.

۲۶. موسوی، سید احمد؛ رضایی، فرزین؛ شاه ویسی، فرهاد. (۱۳۹۳)، تبیین ایفای مسئولیت پذیری اجتماعی شرکتها و تاثیر آن بر ریسک سقوط قیمت سهام، مجله علمی پژوهشی دانش حسابداری مالی.

۲۷. نجفی، زهرا؛ محمودآبادی، حمید؛ خواجهی، شکراله. (۱۳۹۱). بررسی اثر نفوذ سیاسی و شفافیت اطلاعات بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز؛ دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی.

۲۸. نمازی، محمد و دوانی پور، ایرج. (۱۳۸۹) بررسی تجربی رفتار چسبندگی هزینه در بورس اوراق بهادار تهران. بررسیهای حسابداری و حسابرسی، ۱۷(۶۲)، ۸۲-۱۰۲.

۲۹. ودیعی، محمد حسین، عباس زاده، محمدرضا و صفر زاده بقال، سعید، (۱۳۹۴)، ارزیابی تأثیر شاخص های اقتصادی بر سودآوری شرکت ها با رویکردی مقایسه ای بین صنایع استراتژیک و غیر استراتژیک، کنفرانس بین المللی دست آوردهای نوین پژوهشی در مدیریت، حسابداری و اقتصاد.

۳۰. یحیی زاده فر، محمود و رئیس‌یان راد، محمد، (۱۳۹۵)، رابطه بین گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکت ها و چسبندگی هزینه ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، موسسه آموزش عالی راه دانش.

31. Anderson, M., Banker, R. and Janakiraman, S. (2003). Are Selling, General and Administrative Cost "Sticky"? *Journal of Accounting Research*. Vol. 41(1), pp. 47-63.

32. Anderson, M., Lanin, R. and Janakiraman, S. (2003). Are Selling, General, and Administrative Costs 'Sticky?'. *Journal of Accounting Research*, 41, 47-63.

33. Anting Sejati, Y. (2009). Political connections and earnings quality: evidence from Malaysia. phd dissertation, Oklahoma state university.

34. Hasan, A. & Habib, M. (2015). Corporate social responsibility and cost stickiness. www.ssrn.com.

35. Xue, S. and Hong, Y. (2015). Earnings Management. Corporate Governance and Expense stickness. China Journal of Accounting Research. Available at: <http://dx.doi.org/10.1016/j.cjar.2015.02.00>.
36. Banker, R., Basu, S., Byzalov, D and Chen, J. (2013). "Asymmetrie in Cost-Volume-Profit Relation: Cost Stickiness and Conditional Conservatism", <http://ssrn.com/abstract=2312179>.
37. Banker, R., Basu, S., Byzalov, D and Chen, J. (2013). "Asymmetrie in Cost-Volume-Profit Relation: Cost Stickiness and Conditional Conservatism", <http://ssrn.com/abstract=2312179>.
38. Berkman, H., Cole, R., & Fu, L. (2010). Political connections and minority-shareholder protection: Evidence from Securities-Market Regulation in China. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 45, 1391–1417.
39. Black, B. and J. Coffee (1994). "Hail Britannia: institutional investor behavior under limited regulation", Michigan Law Review, No. 92, pp. 1997 -2087.
40. Chen, C. X., Lu, H. & Sougiannis, T. (2012). "The Agency Problem, Corporate Governance, and the Asymmetrical Behavior of Selling, General, and Administrative Costs". *Contemporary Accounting Research*, 29(1), 252-282.
41. Chen, C. X., Lu, H., & Sougiannis, T. (2013). The agency problem, corporate governance, and the asymmetrical behavior of selling, general, and administrative costs. *Contemporary Accounting Research*, 29, 252–282. doi:10.1111/j.1911-3846.2011.01094.x.
42. Colak, Gonul, Art Durner, and yiming Qian, (2017), political uncertainty and IPO Activity: Evidence from u.s. Gubernatorial Election, doi: 1017/Soo22109017000862.
43. Li, Wu-Lung, Kenneth Zeng, (2017), Product Market cometition and cost stickiness, *Review Of Quantitative Financial And Accounting*, 49, 283-313, doi:10.1007/s11156-016-0591-z
44. Maaloul, A., Chakroun, R., Yahyaoui, S. (2018). The effect of political connections on companies' performance and value: Evidence from Tunisian companies after the revolution. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 8 (2), 185-204.
45. Prabowo, Ronny. Reggy Hooghiemstra & Paula van veen-Dirks, (2017), state ownership, socio-political factors, and labor cost stickiness, *European Accounting Review*, 27:4, 771-796, DOI: 10.1080/09638180.2017.1329659.
46. Seven, H., Tomas, R. L. (2016). Evidence on the Trade-Off between Cost Stickiness and Income Smoothing.
47. Su, Z. H., & Fung, H. G. (2013). Political connections and firm performance in Chinese companies. *Pacific Economic Review*, 8, 283–317.
48. Yasukata K., Kajiware T. (2015). Are "Sticky Costs" the Result of Deliberate Decision of Manager?

Comparison of political affiliation, political uncertainty and political connections of the board of adhesion labor costs in the Iranian companies

Ghodatollah Barzgar 1

Zahra Shirazi 2

Date of Receipt: 2021/05/16 Date of Issue: 2021/05/24

Abstract

Despite widespread privatization in recent decades, the government still owns shares in many companies and is an important component of the country's economy. The purpose of this study is to compare the political dependence, political ambiguity and political relations of the board of directors on labor cost stickiness in Iranian companies. Governments are more likely to intervene in the decision-making process of state-owned companies and ask companies to do activities that are politically and sociologically desirable. The research sample includes 100 companies listed on the Tehran Stock Exchange during the years 1383 to 1398. Multiple regression model has been used to test the research hypotheses. The results showed that firms with political affiliation had higher labor costs than firms without political affiliation. Labor force cost stickiness in companies with political connections is not significantly different from companies without political connections, and also in the period of political ambiguity shows that state-owned companies in periods of political ambiguity did not have labor cost stickiness.

Keywords

Labor cost stickiness, political affiliation (government ownership), political ambiguity (election year), political board communication

1. Assistant Professor, Department of Accounting, University of Mazandaran, Babolsar, Mazandaran, Iran.
2. Accounting expert of Mazandaran University, Babolsar, Mazandaran, Iran.